

[Elisabeth Bruun Olesen]

Arbejdstiden er altså allerede sat ned i de lande, der omgiver os, og at behovet for en arbejdstidsforkortelse er stor, er helt åbenlyst. Det er der både beskæftigelsesmæssige, familiemæssige og kønsrollemæssige grunde til, selv om beskæftigelsen i sig selv lige pludselig ikke vil blive helt, hvad skal man sige, total, fordi arbejdstiden blev sat ned, men det ville være et element i at få forbedret beskæftigelsen.

For mig er det lige så soleklart, at det skal være en daglig kortere arbejdstid, hvis de familiemæssige og kønsrollemæssige grunde skal tilgodeses. For kvinderne ville det ikke være specielt smart, at arbejdstiden blev nedsat på den måde, at den blev presset sammen på færre dage og vi fik længere weekender.

Dette problem har været diskuteret på tonsvis og tonsvis og atter tonsvis af generalforsamlinger gennem de sidste overenskomstperioder, og kravet om 35 timers arbejdsuge med fuld lønkomensation uden tempoopskruning er blevet stemt igennem på lige så mange tonsvis af generalforsamlinger. Det vil sige, at opbakningen bag det verbalt er stor.

Så er spørgsmålet, hvad folk vil gøre for at få det igennem. Indtil nu har vi ikke set noget synligt resultat, fordi ved overenskomstforhandlingerne er kravet blevet siet fra af topforhandlerne i sidste omgang hver eneste gang, og man har ikke set en mobilisering på arbejdspladserne, som dybest set er det, der kan få arbejdstidsforkortelsen igennem.

Nu ser det ud, som om alle er enige om, at arbejdstiden skal ned, men spørgsmålet er så: hvordan? Skal det være med eller uden lønkomensation? Det er jo i virkeligheden det, det dybest set handler om, samtidig med at det også handler om, hvorvidt det skal lykkes den borgerlige regering og arbejdsgiverne at komme igennem med større fleksibilitet, som det så smukt hedder, større smidiggørelse, sådan som arbejdsministeren også var inde på, dvs. udbredelse af mere deltidsarbejde, arbejde i blokke. Det vil sige, som der bliver sagt i Dansk Arbejdsgiverforenings nye lille, smarte pjece med klokken udenpå, at vi skal til at arbejde enormt meget, når produktionen har brug for det, og ikke ret meget, når produktionen ikke har brug for det. På den måde kan vi også formindske brugen, som der så smukt og ligeud står i pjecen, af daginstitutioner. Der konkluderes

meget realistisk. De siger, at hvis dette mønster skal igennem, burde arbejdstiden i virkeligheden ud af overenskomsterne, men det er nok ikke så helt let at få igennem. Nej, vi nøjes med at få nogle rammer lagt ind i overenskomsterne, det vil sige, at man lokalt skal forhandle sig til, hvordan de lokale arbejdstidsforhold skal være.

Når vi snakker om sådan en model, er arbejdsmiljølovens regler om hviletider og fridøgn selvfølgelig også en hindring for fleksibilitet. Derfor har arbejdsministeren da også den anden dag søgt en generel bemyndigelse til at fravige disse helt eller delvis. Konklusionen for mig er, at hvis arbejdsgivernes og den borgerlige regerings tanker kom igennem, så vi et daglejersystem i yderste konsekvens og et anarki af rang på arbejdsmarkedet omkring arbejdstiden, og det går VS selvfølgelig imod.

Hvis vi så snakker om arbejdsløshedsudviklingen, hvad er der så sket, og hvilke redegørelser er der kommet?

I finansredegørelsen fra november 1983 har man beregnet, at hvis den aftalte arbejdstid nedsættes med 0,7 pct. i hvert af årene fra 1985 til 1987, svarende til et kvarter pr. uge pr. år, vil beskæftigelsen inden for det offentlige stige svagt som følge af øget deltid og aftalt nedsat arbejdstid, således at antallet af arbejdstimer ville være uændret efter 1984, mens man derimod inden for den private sektor forudsætter en meget kraftig vækst som følge af de øgede investeringer og den øgede produktion i konkurrencesektoren, som der siges.

Men der argumenteres ikke for det. Det står bare på 3 linjer. Helt uden argumentation fremskriver man væksten i beskæftigelsen i den private sektor til 30.000 personer om året i årene 1985-87. Det er godt nok et brud, siger man, på udviklingen i de sidste 20 år, men det vil der alligevel være på en eller anden måde. Hvordan ved jeg ikke, og det kunne jeg egentlig godt tænke at høre noget mere om.

Så vil jeg sige, at for VS er arbejdstiden udelukkende et overenskomststannende; det er et anliggende, der skal forhandles af arbejdsmarkedets parter, og det er ikke noget, folketingset skal blande sig i for det private arbejdsmarked overhovedet.

Det er kun den styrke, der er på arbejdspladserne, der kan få noget som helst igen-